

**TARTUNTATAUTILAIN 15 §:N JA 16 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS
PAKOLLISESTA TERVEYSTARKASTUKSESTA**

ASIA

Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä on pyytänyt Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastoa määräämään Vestas tuulivoimatyömaihin kuuluvilla Saunamaan ja Suolakankaan työmailla työskenteleville henkilöille pakollisen terveystarkastuksen yleisvaarallisen tartuntatauti SARS-CoV-2:n leviämisen estämiseksi.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU JA PERUSTELUT**Määräys**

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto määrää tartuntatautilain 15 §:n nojalla Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymää järjestämään kaikille Vestas tuulivoimatyömaihin kuuluvilla Saunamaan ja Suolakankaan työmailla Kurikan, Teuvan ja Kauhajoen kuntien alueilla työskenteleville henkilöille

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO

PL 200, Wolffintie 35, 65101 Vaasa

puh. 0295 018 450
kirjaamo.lansi@avi.fi
www.avi.fiJyväskylän toimipaikka
Hannikaisenkatu 47Tampereen toimipaikka
Yliopistonkatu 38

terveystarkastuksen SARS-CoV-2-viruksen aiheuttaman yleisvaarallisen tartuntatauti Covid-19:n leviämisen estämiseksi.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto määrää tartuntatautilain 16 §:n nojalla kaikki Vestas tuulivoimatyömaihin kuuluvilla Saunamaan ja Suolakankaan työmailla Kurikan, Teuvan ja Kauhajoen kuntien alueilla työskentelevät henkilöt osallistumaan Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän järjestämään terveystarkastukseen SARS-CoV-2-viruksen aiheuttaman yleisvaarallisen Covid-19-tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

Määräys on voimassa 16.-30.4.2021.

Perustelut

Tartuntatautilain (1227/2016) 1 §:ssä on säädetty lain tarkoitus ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja huomioiden.

Tartuntatautilain 6 §:n mukaan kuntien ja kuntayhtymien on ryhdyttävä välittömiin toimiin saatuaan tiedon torjuntatoimia edellyttävän tartuntataudin esiintymisestä tai sellaisen vaarasta toimialueellaan.

Tartuntatautilain 8 § 3 momentin mukaisesti aluehallintoviraston ja sen toimialueen sairaanhoitopiirien kuntayhtymien on tehtävä yhteistyötä tartuntatautien torjunnassa. Aluehallintovirasto tekee tartuntatautilaissa säädettyt hallinnolliset päätökset käyttäen hyväksi sairaanhoitopiirin kuntayhtymän, erityisvastuualueen ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntemusta.

Tartuntatautilain 14 §:n mukaan kunnan on järjestettävä yleisiä rokotuksia ja terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi.

Rokotukseen tai terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Tartuntatautilain 15 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto voi määrätä järjestettäväksi toimialueensa jollakin paikkakunnalla tai tietyssä työpaikassa, laitoksessa, kulkuneuvossa tai vastaavassa paikassa oleskeleville terveystarkastuksen, jos tarkastus on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen. Terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Saman pykälän 2-3 momentin mukaan terveystarkastuksen suorittaa lääkäri tai asianmukaisen koulutuksen saanut muu terveydenhuollon ammattihenkilö lääkärin valvonnassa.

Tarkastuksen osana voidaan ottaa välttämättömiä näytteitä ja tehdä muu tutkimus, josta ei aiheudu merkittävää haittaa tutkittavalle. Työntekijällä on oikeus käydä 1 momentissa tarkoitettussa terveystarkastuksessa tai tutkimuksissa työaikana, jollei se ole vaikeudetta mahdollista muuna aikana. Se aika, joka työntekijän päivittäisestä säännöllisestä työajasta käytetään mainittuun tarkoitukseen, luetaan työssäoloajaksi.

Tartuntatautilain 16 §:n mukaan aluehallintovirasto voi päättää, että 14 ja 15 §:n mukaiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä. Päätös voi kohdistua yksittäiseen tai useaan henkilöön. Virkasuhteinen kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi tehdä yksittäistä henkilöä koskevan päätöksen pakollisesta terveystarkastuksesta, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Sosiaali- ja terveysministeriön Covid19-epidemian hillinnän hybridistrategian toteuttamiseen julkaistun 26.1.2021 päivitetyn toimintasuunnitelman mukaan uutena potentiaalisesti merkittävänä epidemiologisena uhkatekijänä on ilmennyt SARS-COV-2 virusmuunnoksia. Euroopan tautien valvonnan ja ehkäisyn keskus ECDC on arvioinut 29.12.2020 julkaisemassa riskinarviossa, että uusi Covid-19 -muunnos (SARS-CoV-2 VOC 202012/01) leviää selvästi nopeammin kuin koronaviruksen aiemmat alatyypit. Vaikka tapauskuolleisuus ei vaikuta lisääntyneeltä, voi uusi virusmuunnos yleistyessään aiheuttaa selvästi aiempaa nopeammin leviävän epidemian ja lisääntyneen tapausmäärän johdosta vakavasti vaarantaa terveydenhuoltojärjestelmän kantokyvyn.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä ja Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymältä 15.4.2021 saadun tiedon mukaan Vestaksen tuulivoimatyömailla työskentelevillä henkilöillä on todettu koronatartuntoja 23.2.2021 lähtien. Tartuntojen ilmaantuvuus on ollut edellä mainitussa ryhmässä maaliskuun puolivälistä kiihtyvää, ja 15.4.2021 mennessä tartuntoja on todettu yhteensä 17. Asiassa on tullut esiin seikkoja, jotka lisäävät riskiä koronatartuntojen leviämiseen työmailla ja myös paikalliseen väestöön. Työmailla työskentelevät ulkomaalaiset henkilöt tekevät työtä kahden viikon jaksoissa, jonka jälkeen he palaavat kotimaahansa kahdeksi viikoksi, ja sitten taas takaisin Suomeen työmaalle. Ulkomaalaisissa työntekijöissä on myös vaihtuvuutta. Työntekijöiden runsaan vaihtuvuuden vuoksi paikallisilla terveysviranomaisilla ei ole tietoa, kuinka kattavasti suunnitellut terveystarkastukset toteutuvat. Työntekijät ovat myös maahan tulon jälkeen työskennelleet 72 tunnin omaehtoisen karanteenin aikana 3-4 hengen ryhmissä.

Asiassa on pidetty Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ja Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän järjestämänä Vestaksen kanssa tähän mennessä kolme kokousta (29.3.2021, 1.4.2021 ja 8.4.2021), joista kahteen jälkimmäiseen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on osallistunut kutsuttuna.

Edellä mainituissa kokouksissa on sovittu Vestaksen kanssa toimenpiteistä, joilla työmaiden terveysturvallisuusriskiä voidaan vähentää. Työnantaja toimittaa työntekijän omalla kielellä koronaohjeistuksen työntekijälle ennen Suomeen saapumista. Kaikilla ulkomaalaisilla työntekijöillä tulee olla Suomeen saapuessa mukanaan tuore todistus negatiivisesta koronatestistä lähtömaastaan tai virallinen todistus sairastetusta koronataudista 6 kuukauden sisällä. Suomeen saapumisen jälkeen henkilön täytyy olla omaehtoisessa karanteenissa 72 tuntia omassa asunnossaan/ majoituspaikassaan liikkumatta muualla yhteiskunnassa, eikä työpaikalle saa mennä. Vestaksen yhteyshenkilö toimittaa edeltävästi 72 tunnin testauksen toteutumisen valvontaa varten tartunnanjäilytykseen nimilistan ulkomailta saapuvista työntekijöistä. Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä ilmoittaa Vestaksen yhteyshenkilölle ajat 72 h näytteisiin, jos asiaa ei muuta kautta ole sovittu. Ajankohtaisesti kaikki näytteenotot on sovittu tehtäväksi yksityisellä terveysasemalla (Seinäjäki).

Edellä mainituista toimenpiteistä huolimatta koronatartuntoja on edelleen todettu Vestaksen työmaille työskentelemään tulleilla henkilöillä. Sairaanhoidopiirin ja kuntayhtymän tartuntatautiviranomaisille on tullut epäily, että kaikki työmaiden työntekijät eivät noudata omaehtoista karanteenia eivätkä hakeudu 72 tunnin testiin. Testivastauksen odottamiseen liittyvää omaehtoista karanteenia ei ole aina noudatettu, vaan työntekijöitä on tavoitettu positiivista tulosta ilmoitettaessa työmaalta. Sairaanhoidopiirin ja kuntayhtymän tartuntatautiviranomaisilla on myös epäily, että omaehtoisia karanteeneja ei noudateta myöskään maahan tullessa suunnitellusti. Työmaiden terveysturvallisuuteen liittyvien asioiden koordinointi ei ole sairaanhoidopiirin ja kuntayhtymän tartuntatautiviranomaisien havaintojen mukaan toteutunut suunnitellulla tavalla. Sairaanhoidopiirin ja kuntayhtymän tartuntatautiviranomaisille on syntynyt vaikutelma, että työmaiden yhdyshenkilöillä ei ole tilanne hallinnassa (ei ole tietoa keitä työntekijöitä työmaalla on eikä tietoa

työntekijöiden majoituksista). Tilanteessa on syntynyt vaikutelma, että tarkkaa määrää työmaan työntekijöistä ei tiedä oikein kukaan. Tilanteen tekee haasteelliseksi se, että työmaan toimijoissa on alihankkijoita ja alihankkijoiden alihankkijoita. Työmailla työskentelevien ja työmaalle tulevien henkilöiden tavoittaminen ja testiin saaminen on näyttäytynyt haastavana ja epävarmana. Testeihin saapuneista henkilöistä kukaan ei ole kieltäytynyt koronatestistä. Koronatartuntojen leviämisen riskiä työntekijöiden keskuudessa lisäävät myös yhteismajoitukset ja yhteisen kielen puuttuminen. Kielitaidon puute on iso ongelma tartunnan jäljityksessä ja yhteydenpidossa karanteenissa ja eristyksessä oleviin henkilöihin. Sairaanhoidopiirin ja kuntayhtymän tartuntatautiviranomaiset ovat 15.4.2021 arvioineet, että kyseisillä työmailla on Covid-19 -tartuntavaara ja -leviämisen riski, eikä tilannetta nyt käytössä olevin keinoin saada hallintaan.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoidopiiri ja Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä näkevät työntekijöiden testaamisen työmailla tarpeellisenä toimena, jolla osaltaan voidaan vähentää tartuntojen leviämisen riskiä. Kyseiset terveysviranomaiset ovat ilmaisseet valmiutensa testin sisältävien terveystarkastusten tekemiseen ja pyytäneet aluehallintovirastoa harkitsemaan terveystarkastuksen määräämistä pakolliseksi työmaiden kaikille työntekijöille.

Aluehallintovirasto katsoo, että terveystarkastusten järjestäminen kaikille henkilöille on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen tässä päätöksessä mainituilla työmailla, ja että tähän terveystarkastukseen osallistuminen on välttämätöntä määrätä pakolliseksi.

Jos terveystarkastukseen tartuntatautilain 16 §:n nojalla määrätty henkilö ei noudata hänelle asetettua velvoitetta voi kunnan tai sairaanhoidopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri pyytää poliisin virka-apua tartuntatautilain 89 §:n nojalla.

Kuntien terveystarkastusviranomaisien tulee huomioida voimassa oleva lainsäädäntö, paikalliset olosuhteet sekä käytettävissä olevat resurssit terveystarkastuksia järjestäessään niin, että tämän määräyksen toimeenpano ei vaaranna muun terveydenhuollon palvelujen järjestämistä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki 1 §, 6 §, 8 §, 14 §, 15 ja 16 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista 1 § ja 5 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin perusteella hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 § nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Laura Blåfield (puh. 0295 018 587), etunimi.sukunimi@avi.fi.

Johtaja

Leena Laajala

Aluehallintoylilääkäri

Laura Blåfield

LIITTEET

Valitusosoitus

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa 30.4.2021 saakka. Päätöksen nähtävälle asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi.

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Kurikan kaupunki
Teuvan kunta
Kauhajoen kaupunki
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira)
Sosiaali- ja terveysministeriö
Valtioneuvoston kanslia, viestintäosasto

Maksuton

Tämä asiakirja LSSAVI/6114/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/6114/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Blåfield Laura 16.04.2021 15:09

Ratkaisija Laajala Leena 16.04.2021 15:27